

Asia: VN/26038/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi takautuvasti maksettavasta sähköhyvityksestä annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Suomen Omakotiliitto ry kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi takautuvasti maksettavasta sähköhyvityksestä annetun lain muuttamisesta.

Omakotiliitto edustaa pientalo- ja vapaa-ajan asukkaita, toimii kohderyhmän edunvalvojana ja tarjoaa monipuolisia jäsenpalveluita. Olemme valtakunnallinen, sitoutumaton ja yleishyödyllinen kansalaisjärjestö, jossa on yli 230 jäsenyhdistystä, joihin kuuluu yli 70 000 jäsentä (kotitaloutta). Suomessa on yhteensä noin 1,2 miljoonaa omakotitaloa, joissa asuu noin 2,7 miljoonaa ihmistä sekä noin 0,5 miljoonaa vapaa-ajan asuntoa, joita käyttää 2,4–2,9 miljoonaa ihmistä.

Ehdotuksen tavoite lain voimassa oloajan jatkamisesta 30.6.2024 asti, jotta Energiavirastolle lähetetyt hakemukset ehditään käsittelemään, tekemään päätökset ja huolehtimaan sähköhyvityksen maksamisesta on tarpeen. Esityksessä on uusi ehdotus määräajasta 15.1.2024, johon mennessä kuluttaja-asiakkaan tulee hakea sähköhyvitykseen liittyvän virheen korjaamista.

Lähtökohtaisesti on hyvä, että päätetään selkeä aikaraja, jotta kuluttajat osaavat ryhtyä tarvittaviin toimiin. Uudesta määräajan päätöksestä tulee viestiä aktiivisesti kuluttajille käyttäen eri viestintäkanavia, jotta kuluttajat saavat tiedot asiasta, mihin mennessä hakemus tulee hakea ja mihin mennessä päätökset tehdään ja korvaukset maksetaan.

Omakotiliitto muistuttaa, että viime syksynä alkanut energiakriisi ja tätä seurannut sähkön hinnan nousu on ollut ankara erityisesti sähkölämmitteisissä omakotitaloissa asuville. Valtio ryhtyi toimiin ja valmisteli sähkövähennyksen, sähkötuen, jota täydensi esityksessä oleva sähköhyvitys.

Omakotiliiton tuoreen jäsenille suunnatun Asumiskustannukset -kyselyn mukaan (N=3732) 69 % ei ole saanut mitään tukea ja 31 % oli saanut sähköhyvitystä. Omakotiliitto on erittäin huolissaan tästä ryhmästä, jolle määräaikainen sähköhyvitys ei tuonut ratkaisua tukalaan tilanteeseen.

Omakotiliitto näkee tarpeen jatkaa määräaikaisten tukien voimassaoloa, jotta tukeen oikeutetut ihmiset ehtivät hakea ja saada sähköhyvityksen. Omakotiliitto pitää tärkeänä, että Suomi toimii hallitusohjelman mukaan ja on aktiivinen toimija sähkömarkkinoiden kehittämiseksi, jotta jatkossa ei synny vastaavia kohtuuttomia tilanteita kuluttajille. Samoin tulee luoda ennakkoon tarvittavat mekanismit sosiaalisen oikeudenmukaisuuden varmistamiseksi kriisitilanteissa.

Kunnioitavasti

Suomen Omakotiliitto ry

Marju Silander   Ari Rehnfors
toiminnanjohtaja   puheenjohtaja